

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

2	6	7	1
---	---	---	---

Exam. Code :

0	3	0	9
---	---	---	---

Master of Arts [Economics] 3rd Semester

(2123)

Opt. (ii) : ECONOMICS OF INDUSTRY-I (In all Mediums)

Paper-MAECO-303 & 304

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— Attempt **FIVE** questions in all, including Question No. 1, which is compulsory; each question in question 1 carries 2 marks. Apart from question 1 select **ONE** question from each Unit; each question in the units carries 15 marks.

1. Attempt any **TEN** questions (word limit **25-30** words each) :

- (i) Limited Liability in corporations.
- (ii) Passive owners in corporations.
- (iii) Define Majority owners.
- (iv) Satisficing Behaviour in Cyert ad March Model.
- (v) Two Relative Measures of Sellers Concentration.
- (vi) Role of Advertising in Baumol Model.
- (vii) Dorfman and Steiner Condition of Advertising.
- (viii) Cournot Rivalry.

- (ix) HHI index of concentration.
- (x) Potential Competition.
- (xi) Sunk Costs and Contestable Markets.
- (xii) Limit Price versus Non-Price Competition.
- (xiii) Profitability.
- (xiv) Efficiency and Market power.
- (xv) Suboptimal capacity and Productive inefficiency.

UNIT-I

- 2. Discuss Marris Model of Growth Maximization and its implication on growth profitability tradeoffs.
- 3. Discuss Williamson Model of Managerial Discretion.

UNIT-II

- 4. Critically discuss mergers, growth of market and stochastic determinants of sellers' concentration.
- 5. Discuss Economies of Scale and how it determines the Seller's Concentration.

UNIT-III

- 6. Critically discuss evolutions of Structure-conduct and Performance hypothesis.
- 7. Critically discuss Limit Price as a response of the Dominant Firm and the conditions under which it can achieve a monopoly outcome.

UNIT-IV

8. Discuss how allocative inefficiency is indicated and its measurement issues.
9. Discuss Bains Hypothesis on Market Structure and Profitability. Does Profitability reflect higher efficiency or higher market ?

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न संख्या 1 जो कि अनिवार्य है, सहित कुल पांच प्रश्नों का प्रयास करें; प्रश्न 1 में प्रत्येक प्रश्न 2 अंक का है। प्रश्न 1 के अलावा प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न चुनें; यूनिटों में प्रत्येक प्रश्न 15 अंक का है।

1. किन्हीं दस प्रश्नों का उत्तर दीजिए। (प्रत्येक प्रश्न की शब्द सीमा 25-30 शब्दों में हो) :

- (i) निगमों में सीमित देयता।
- (ii) निगमों में निष्क्रिय मालिक।
- (iii) बहुसंख्यक मालिकों को परिभाषित करें।
- (iv) साईर्ट विज्ञापन मार्च मॉडल में संतोषजनक व्यवहार।
- (v) विक्रेता एकाग्रता के दो सापेक्ष उपाय।
- (vi) बॉमोल मॉडल में विज्ञापन की भूमिका।
- (vii) डोर्फमैन और स्टीनर विज्ञापन की स्थिति।
- (viii) कौरनॉट प्रतिद्वंद्विता।

- (ix) एकाग्रता का HHI सूचकांक।
- (x) संभावित प्रतिस्पर्धा।
- (xi) डूबी हुई लागत और प्रतिस्पर्धी बाजार।
- (xii) सीमित मूल्य बनाम गैर-मूल्य प्रतिस्पर्धा।
- (xiii) लाभप्रदता।
- (xiv) दक्षता और बाजार शक्ति।
- (xv) इष्टतम क्षमता से कम और उत्पादक अक्षमता।

यूनिट-I

- 2. ग्रोथ मैक्सिमाइजेशन के मैरिस मॉडल की चर्चा और ग्रोथ प्रॉफिटेबिलिटी ट्रेडऑफ पर इसके निहितार्थ को बताएं।
- 3. प्रबंधकीय विवेक के विलियमसन मॉडल पर चर्चा करें।

यूनिट-II

- 4. विलय, बाजार के विकास और विक्रेताओं की एकाग्रता के स्टोकेस्टिक निर्धारकों पर आलोचनात्मक चर्चा करें।
- 5. पैमाने की अर्थव्यवस्थाओं पर चर्चा करें और यह विक्रेता की एकाग्रता को कैसे निर्धारित करता है ?

यूनिट-III

- 6. संरचना-आचरण और प्रदर्शन परिकल्पना के विकास पर आलोचनात्मक चर्चा करें।

7. प्रमुख फर्म की प्रतिक्रिया के रूप में सीमा मूल्य और उन स्थितियों की आलोचनात्मक चर्चा करें जिनके तहत यह एकाधिकार परिणाम प्राप्त कर सकता है।

यूनिट-IV

8. चर्चा करें कि आवंटन संबंधी अक्षमता कैसे इंगित की जाती है और इसके माप संबंधी मुद्दे क्या हैं ?
9. बाजार संरचना और लाभप्रदता पर बैस की परिकल्पना पर चर्चा करें। क्या लाभप्रदता उच्च दक्षता या उच्च बाजार को दर्शाती है ?

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਸਮੇਤ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣੋ। ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

1. ਕੋਈ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ (ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਸੀਮਾ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ)
- (i) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਦੇਣਦਾਰੀ।
 - (ii) ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆ ਮਾਲਕ।
 - (iii) ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
 - (iv) ਸਾਈਟ ਵਿਗਿਆਪਨ ਮਾਰਚ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਵਿਵਹਾਰ।
 - (v) ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਇਕਾਗਤਾ ਦੇ ਦੋ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਾਵ।
 - (vi) ਬਾਉਮੋਲ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਪਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।

(vii) ਡਾਰਫਮੈਨ ਅਤੇ ਸਟੀਨਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸਪਿੱਤੀ।

(viii) Cournot Rivalry

(ix) ਇਕਾਗਰਤਾ ਦਾ HHI ਸੂਚਕਾਂਕ।

(x) ਸੰਭਾਵੀ ਮੁਕਾਬਲਾ।

(xi) ਡੁੱਬੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਾਜ਼ਾਰ।

(xii) ਸੀਮਤ ਕੀਮਤ ਬਨਾਮ ਗੈਰ-ਕੀਮਤ ਮੁਕਾਬਲੇ।

(xiii) ਮੁਨਾਫਾ।

(xiv) ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਕਤੀ।

(xv) ਸਰਵੋਤਮ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ।

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਤਮੀਕਰਨ ਦੇ ਮੈਰਿਸ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਮੁਨਾਫਾ ਵਪਾਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. ਵਿਲੀਅਮਸਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਮਾਡਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਵਿਲੀਨਤਾ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਦੇ ਸਟੋਚੈਸਟਿਕ ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਢਾਂਚਾ-ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਫਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਸੀਮਾ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਅਲਾਟਵੇਟਿਵ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਾਪ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦੇ ਕੀ ਹਨ ?
9. ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਬਾਰੇ ਬੈਂਸ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਕੀ ਮੁਨਾਫਾ ਉੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਉੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?